

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/25/2017
Identifikačné číslo spisu: 5015201046
Dátum vydania rozhodnutia: 22.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5015201046.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: H. J. W., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX X. X, adresa na doručovanie: Z. XX, XXX XX U., proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Kuzmányho 26, 012 23 Žilina, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-OPP-496-001/2015 zo dňa 09.10.2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/163/2015 zo dňa 16.08.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením č. k. 21S/163/2015 zo dňa 16.08.2017 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-OPP-496-001/2015 zo dňa 09.10.2015 ako aj prvostupňového rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne č. ORPZ-DK-OPP1-2-140-001/2015-ZP zo dňa 20.08.2015.

2. Krajský súd po preskúmaní veci zistil, že predmetom prieskumu je rozhodnutie o zaistení zbrojného preukazu podľa § 54 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 190/2003 Z. z.“), ktoré je možné považovať za rozhodnutie dočasného charakteru, a preto je iba dočasným opatrením, ktorého účinky budú trvať len do vydania právoplatného rozhodnutia v trestnom konaní. Takéto rozhodnutie teda nespadá pod prieskum správnych súdov v zmysle § 7 písm. e) SSP, a preto podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP žalobu odmietol.

3. S poukazom na námietky žalobcu uvedené v žalobe ako aj na § 7 písm. e) SSP, pričom niet pochýb, že v danom prípade ide o rozhodnutie predbežnej povahy, sa správny súd zaoberal aj skúmaním, či toto rozhodnutie nemohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 50/2001 „povinnosť skúmať, či sa rozhodnutie správneho orgánu svojim obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd, súd mal za to, že v posudzovanom prípade išlo o dôvod vylúčenia zo súdneho prieskumu spočívajúci v predbežnej povahe napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Spôsobilosť akéhokoľvek rozhodnutia tohto charakteru ohroziť alebo zasiahnuť do základných práv účastníka, ktorého sa týka, je už vo svojej podstate oslabená, pretože predovšetkým jeho účinky sú vždy iba dočasné a neznamenajú definitívne usporiadanie vecí či práv“.

4. Obdobný postoj zaujal ústavný súd k významovo analogickým rozhodnutiam všeobecných súdov o nariadení predbežných opatrení. Z judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa predbežných opatrení vyplýva, že ústavný súd posudzuje problematiku predbežných opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností, ak došlo rozhodnutím všeobecného súdu k procesnému excesu, pretože tieto rozhodnutia nie sú spôsobilé zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania konečným spôsobom (m. m. IV. ÚS 82/2009, III. ÚS 28/07).

5. V danom prípade nie sú žiadne pochybnosti o predbežnej povahe (dočasných účinkoch) rozhodnutí správnych orgánov o zaistení zbraní a zbrojného preukazu sťažovateľa, a to aj s poukazom na § 19 ods. 1 písm. a) v spojení s § 54 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z.

6. Ďalšou súvisiacou ale dôležitou otázkou je, či je možné slovné spojenie rozhodnutia týkajúce sa základných práv a slobôd, ktoré podľa článku 46 ods. 2 druhej vety Ústavy SR nemožno vylúčiť z právomoci súdov v súvislosti s uvedenou negatívnou enumeráciou, chápať v zmysle abstraktného dotyku s akýmkoľvek z týchto práv, inými slovami, či je súčasťou požiadavky ústavne konformného výkladu a je povinnosť všeobecného súdu v každom prípade z vlastnej iniciatívy skúmať potencionálny zásah do jednotlivých práv účastníka správneho konania. Podľa názoru krajského súdu je potrebné skúmať každú vec v závislosti od konkrétnych individuálnych okolností (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/236/2015 zo dňa 1. decembra 2016).

7. Správny súd mal za preukázané, že v danom prípade bolo začaté trestné stíhanie žalobcu pre trestný čin uvedený v § 19 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z. pre prečin pytláctva podľa § 310 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. V tomto prípade tak bola splnená podmienka § 54 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z. na zaistenie zbrojného preukazu, teda ide o prípad, keď zákon č. 190/2003 Z. z. umožňuje vydanie rozhodnutia o zaistení zbrane, streliva, zbrojného preukazu.

8. Z doterajšej judikatúry Ústavného súdu SR (III. ÚS 38/2012-14) ako i Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 6Sžo/131/2010 zo dňa 27.04.2011, ako aj sp. zn. 1Sžo/9/2009) vyplýva, že takýto druh rozhodnutia je vylúčený zo súdneho prieskumu zákonnosti z dôvodu predbežnej a dočasnej povahy rozhodnutia žalovaného.

9. O náhrade trov konania súd rozhodol pri aplikácii § 170 písm. a) SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

10. Žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) podal proti uzneseniu krajského súdu v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Namietal, že jeho žaloba bola rozhodnutím krajského súdu nezákonne odmietnutá v zmysle § 440 ods. 1 písm. j) SSP.

11. Uviedol, že správny súd odôvodňuje rozhodnutie o odmietnutí žaloby ustanovením § 7 písm. e) SSP, pričom sa sústredil iba na prvú časť vety citovaného ustanovenia a vôbec sa nevysporiadal s podstatnou

podmienkou ustanovenia, a to či rozhodnutie orgánu verejnej správy mohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Podľa jeho názoru je nespochybniteľné, že rozhodnutie žalovaného malo za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu. Predmetný zbrojný preukaz ho oprávňoval na držbu strelných zbraní a streliva pre účel výkonu práva poľovníctva. Tým, že mu bol nezákonnými rozhodnutiami správnych orgánov zaistený zbrojný preukaz, bola mu odňatá možnosť výkonu poľovníctva, čím bol obmedzený na výkone svojich subjektívnych práv.

12. Sťažovateľ bol názoru, že správny súd opomenul skutočnosť a právny stav na úseku strelných zbraní a streliva týkajúci sa konania vo veciach držby a nadobúdania strelných zbraní a streliva, na ktoré sa vzťahuje zákon o správnom konaní. V zmysle zákona o správnom konaní neodôvodnené rozhodnutia nemožno považovať za zákonné. Uvedenie len zákonného titulu, na základe ktorého orgán verejnej správy vydáva rozhodnutie nemožno považovať za odôvodnenie rozhodnutia v zmysle príslušných ustanovení zákona o správnom konaní. Prijatie a akceptovanie takejto aplikačnej praxe by mohlo viesť k svojvôli a k zneužívaniu moci, k čomu v danom prípade došlo.

13. Sťažovateľ sa nestotožnil so záverom súdu vyjadreným v bode 20. rozhodnutia, ktorý prekračuje rámec rozhodnutia o odmietnutí žaloby a vnáša do rozhodnutia chaos, akoby išlo o postup, konanie a rozhodnutie o samotnom merite vecí pri ignorovaní súvisiacich ustanovení SSP a práv účastníka konania. Navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadril.

III.

Konanie na kasačnom súde

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1 a ods. 2 SSP) bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu zistil, že prvostupňovým rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne, odbor poriadkovej polície, oddelenie dokladov č. p.: ORPZ-DK-OPP1-2-140-001/2015-ZP zo dňa 20.08.2015 bol žalobcovi zaistený zbrojný preukaz č. AA235187 na základe vzneseného obvinenia uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Stupava, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Malackách pod ČVS: ORP-1138/SA-MA-2013 zo dňa 20.12.2013 za prečin pytlactva podľa § 310 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona uvedený v § 19 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z. do konečného právoplatného rozhodnutia vo veci príslušného orgánu v trestnom konaní.

17. Napadnutým rozhodnutím žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní prvostupňové rozhodnutie o zaistení zbrojného preukazu potvrdil v celom rozsahu a odvolanie žalobcu zamietol.

18. Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie zákonnosti uznesenia krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom kasačný súd skúmal aj povahu rozhodnutia o zaistení zbrojného preukazu.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

19. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

21. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 7 písm. e) SSP správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

23. Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

24. Podľa § 54 ods. 1 až ods. 5 zákona č. 190/2003 Z. z. policajný útvar rozhodne o zaistení zbrane, streliva, zbrojného preukazu, preukazu zbrane alebo zbrojného sprievodného listu, ak proti držiteľovi zbrojného preukazu alebo zbrojného sprievodného listu bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin uvedený v § 19 ods. 1. Odvolanie proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemá odkladný účinok. Kto prechováva zbraň, strelivo, zbrojný preukaz, preukaz zbrane alebo zbrojný sprievodný list, o ktorých zaistení bolo rozhodnuté podľa odseku 1, je povinný uvedené veci odovzdať bezodkladne do úschovy (§ 39) policajnému útvaru, ktorý o ich zaistení rozhodol. Policajný útvar vydá o prevzatí zaistených vecí potvrdenie. Ak nie je povinnosť uvedená v odseku 3 splnená dobrovoľne, policajný útvar zbraň, strelivo, zbrojný preukaz, preukaz zbrane alebo zbrojný sprievodný list odníme 34) z dôvodu zaistenia. Ak pominú dôvody, ktoré viedli k zaisteniu zbrane, streliva, zbrojného preukazu, preukazu zbrane alebo zbrojného sprievodného listu, policajný útvar, v ktorom sú tieto veci v úschove, ich bez zbytočného odkladu vráti po predložení vydaného potvrdenia o zaistení veci tomu, komu boli zaistené; ak nie je ten, komu bola vec zaistená, jej vlastníkom, musí sa vrátiť vlastníkovi zaistenej veci.

25. Kľúčovou otázkou bolo právne posúdenie možnosti súdneho prieskumu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu, ktoré krajský súd považoval za nepreskúmateľné v správnom súdnictve. Túto právnu otázku presvedčivo vyriešil krajský súd, pričom kasačný súd sa s jeho dôvodmi plne stotožnil.

26. Rozsah preskúmajacej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že súdnemu prieskumu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu.

27. Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Z doterajšej súdnej praxe možno vyvodiť, že k „ukráteniu“ musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera, resp. vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu.

28. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by tak došlo k neprímeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

29. Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúmaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúmajú. Rozhodnutia,

ktoré správne súdy nepreskúmajú, sú vymedzené v § 7 SSP. Toto ustanovenie obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu.

30. Kasačný súd v zhode s právnym názorom krajského súdu uvedeným v napadnutom uznesení konštatuje, že v danom prípade je rozhodnutie o zaistení zbrojného preukazu vydané podľa § 54 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z. dočasného charakteru, ktorého účinky budú trvať do vydania právoplatného rozhodnutia v trestnom konaní. Takýto druh rozhodnutia je v zmysle § 7 písm. e) SSP vylúčený zo súdneho prieskumu správnym súdom z dôvodu predbežnej a dočasnej povahy rozhodnutia žalovaného.

31. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že mu bola spôsobená ujma na jeho subjektívnych právach tým, že mu bola odňatá možnosť výkonu poľovníctva krajský súd správne konštatoval, že spôsobilosť akéhokoľvek rozhodnutia tohto charakteru ohroziť alebo zasiahnuť do základných práv účastníka, ktorého sa týka, je už vo svojej podstate oslabená, pretože predovšetkým jeho účinky sú vždy iba dočasné a neznamenajú definitívne usporiadanie vecí či práv.

32. Kasačný súd je názoru, že krajský súd sa s právnymi námietkami sťažovateľa v napadnutom uznesení riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde. Krajský súd vec správne právne posúdil a neporušil práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

33. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

34. Podľa § 491 ods. 1 SSP ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

35. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP <. v spojení s § 167 ods. 1 SSP <.) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP <. v spojení s § 168 veta prvá SSP <.).

36. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.